

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 70/2021-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. januára 2021 v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a zo sudcov Petra Straku a Martina Vernarského predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKČNÝ PRŮVĚZ], zastúpeného advokátkou [REDAKČNÝ PRŮVĚZ], [REDAKČNÝ PRŮVĚZ], vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 31 CoZm 1/2020-90 z 23. septembra 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKČNÝ PRŮVĚZ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky bola 26. novembra 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 31 CoZm 1/2020-90 z 23. septembra 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Sťažovateľ bol v konaní na okresnom súde žalovaným 2. Pred doručením žaloby sťažovateľovi zobral žalobca žalobu späť. Okresný súd uznesením konanie zastavil a rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. V tejto časti bolo rozhodnutie odôvodnené tým, že k späťvzatiu žaloby došlo ešte skôr, ako bola žaloba doručená sťažovateľovi, čo bolo posúdené tak, že nie je dôvod, aby sa riešilo procesné zavinenie strán, keďže žiadnemu zo žalovaných žiadne účelne vynaložené trovy konania nevznikli.

3. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol napadnutým uznesením tak, že rozhodnutie okresného súdu zmenil s tým, že žiadnemu zo štyroch žalovaných náhradu trov konania nepriznal. Sťažovateľ žiadal proti žalobcovi priznať plnú náhradu trov konania, keďže do spisu nahliadol, čo urobil potom, ako sa dozvedel o podaní žaloby a o tom, že žalobca za späťvzatie žaloby mimosúdne žiadal prevzatie ručenia za uplatnený dlh. K tomu uviedol, že žaloba bola podaná 15. októbra 2018 a 5. decembra 2018 zaslal žalobca žalovanému 4 návrh mimosúdnej dohody, ktorá odkazovala na podanú žalobu. Sťažovateľ splnomocnil advokátku na nahliadnutie do spisu.

4. Sťažovateľ poukázal na to, že podanie žaloby bolo nátlakovým prostriedkom s cieľom dosiahnuť uzavretie mimosúdnej dohody, čo je konanie v rozpore s dobrými

mravmi a okolnosťou hodnou osobitného zreteľa, pre ktorú mu má byť priznaná náhrada trov konania.

5. Odvolací súd sa stotožnil s názorom okresného súdu, že až doručením žaloby, môže žalovaný začať vyvíjať činnosť, pri ktorej mu môžu vzniknúť náklady spojené so súdnym konaním. Poukázal na § 251 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), podľa ktorého trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Osobitne uviedol, že ak žalovaný 2 pred doručením žaloby splnomocnil advokátku na nahliadnutie do spisu a následne sa žalobe inak nebránil, nemožno hovoriť o účelne vynaložených výdavkoch v súvislosti so súdnym konaním.

II.

6. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je zrejmé, že krajský súd pri posúdení nároku strán na náhradu trov konania vychádzal z procesných skutočností, ktoré medzi stranami neboli sporné a ktoré jasné popísal v odôvodnení. Opisu procesných skutočností nasleduje rozsiahla právna úvaha (body 14 až 16 odôvodnenia). Krajský súd jasne a zrozumiteľne argumentuje, že trovy, ktoré sťažovateľovi vznikli, nesúvisia s konaním, keďže to, že sťažovateľ prostredníctvom svojej advokátky nahliadol do spisu, nesúviselo s bránením jeho práva v súdnom konaní, v ktorom mu ani nebola doručená žaloba. Táto úvaha obsahuje jasný odkaz na § 251 CSP, pričom právny záver krajského súdu je zrozumiteľným podriadením zistenej procesnej situácie tomuto zákonnému ustanoveniu. Inak povedané, nie podaná žaloba, ale žalobcom zvolený spôsob mimosúdneho vymáhania pohľadávky, v rámci ktorého jedného zo žalovaných (nie sťažovateľa) odkázal aj na podanú žalobu, bol príčinou, pre ktorú sťažovateľ mohol mať dôvod nahliadnuť do spisu.

7. Argumentácia sťažovateľa o porušení jeho základných práv vychádza z gramatického porovnania čl. 47 ods. 2 ústavy, v ktorom zvyrazňuje to, že právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi je dané už od začiatku konania v spojení s čl. 7 CSP, podľa ktorého súdne konanie začína už na návrh a § 97 ods. 1 CSP, podľa ktorého strany a ich zástupcovia majú právo nahliadať do súdneho spisu. Domnelé porušenie ostatných

sťažovateľom uvádzaných základných práv nie je inak bližšie zdôvodnené. K argumentácii sťažovateľa treba uviesť, že ide o celkom nepriliehavé spojenie ústavnej normy s normami zákonného práva, ktoré nemajú vo vzájomnej súvislosti žiaden presah do toho, akým spôsobom sa má konformne so základnými právami sťažovateľa, a aj ostatných účastníkov civilného sporu, rozhodnúť o náhrade trov konania, ktoré síce začalo podaním žaloby, no žaloba žalovanému sťažovateľovi doručená ani nebola a sťažovateľ sa o nej dozvedel tak, že žalobca sa svojho práva proti jednému so žalovaných domáhal aj návrhom na uzavretie mimosúdnej dohody. Sťažovateľ právo na právnu pomoc realizoval tak, že sa dal zastúpiť advokátkou, ktorá nahliadla do súdneho spisu. Závery napadnutého uznesenia jasne a zrozumiteľne vysvetľujú dôvody, pre ktoré tieto náklady nemožno považovať za výdavky, ktoré vznikli v konaní a v súvislosti s bránením práva. V konaní nevznikli, keďže neboli zapríčinené úkonom súdu.

8. Ústavný súd dospel k záveru, že námietky sťažovateľa neodôvodňujú prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, pretože sú zjavne neopodstatnené. Ustanovenie § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) dáva v záujme racionality a efektivity konania ústavnému súdu právomoc posúdiť prijateľnosť návrhu predtým, než dospeje k záveru, že o návrhu rozhodne meritórne nálezom. Za zjavne neopodstatnenú považuje ústavný súd takú sťažnosť, keď uplatnené námietky nie sú spôsobilé spochybniť ústavnosť napadnutých rozhodnutí. Ide o situácie, keď ústavnej sťažnosti chýba ústavnoprávna dimenzia. Tak je to aj v tomto prípade, preto ústavný súd sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. januára 2021

Robert Šorl
predseda senátu